

ΤΜΗΜΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

ΤΕΛΩΝΕΙΟ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ-ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Το Τελωνείο, έχει ως αποστολή του την προστασία της κοινωνίας και του περιβάλλοντος και τη διευκόλυνση και βελτίωση της ποιότητας της ζωής μέσα από την παρεμπόδιση της παράνομης διακίνησης των ναρκωτικών και άλλων ειδών που υπόκεινται σε απαγορεύσεις και περιορισμούς, την είσπραξη των δημοσίων εσόδων για τα οποία έχει ευθύνη το Τμήμα, τη διευκόλυνση του νόμιμου εμπορίου και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και τη συλλογή και ανάλυση των στατιστικών στοιχείων του εμπορίου που αφορούν τη δραστηριότητά του.

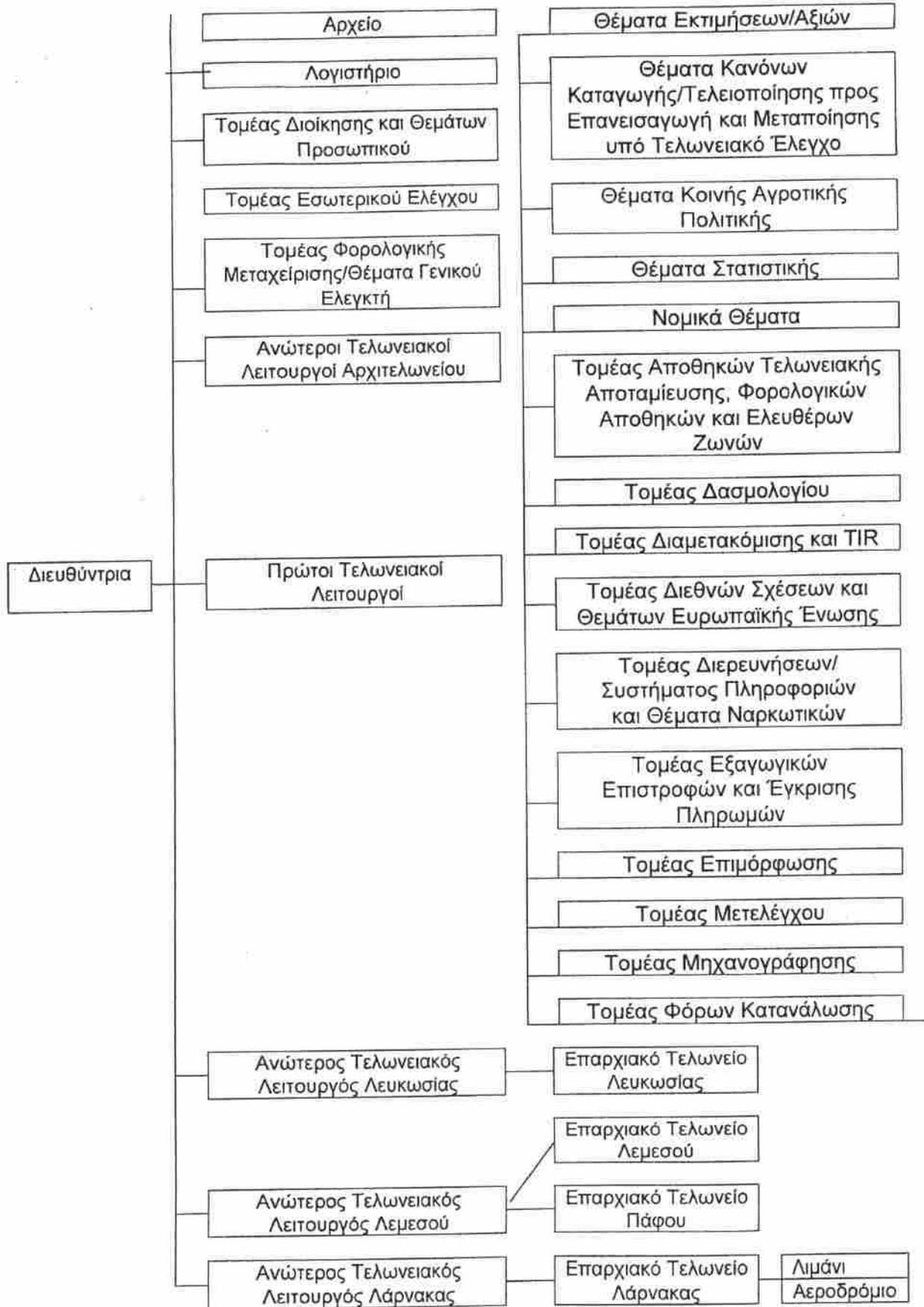
Αρμοδιότητες του Τελωνείου είναι :

- Η επιβολή και είσπραξη εισαγωγικών δασμών, φόρων κατανάλωσης και του ΦΠΑ στα εισαγόμενα αγαθά·
- η επιβολή και είσπραξη φόρων κατανάλωσης και ΦΠΑ σε επιτοπίως παραγόμενα αγαθά καθώς και σε αγαθά που μεταφέρονται από τις χώρες-μέλη της Ε.Ε., όπως π.χ. πετρελαιοειδή, οινόπνευματώδη ποτά, αεριούχα αναψυκτικά, μπίρα και καπνικά προϊόντα·
- ο έλεγχος και η παραχώρηση διαφόρων απαλλαγών σε εμπορεύματα από δασμούς και φόρους·
- η επιβολή απαγορεύσεων και περιορισμών στην εισαγωγή, εξαγωγή και διαμετακόμιση ναρκωτικών, πυροβόλων και άλλων όπλων·
- η επιβολή απαγορεύσεων και περιορισμών στην εισαγωγή, εξαγωγή και διαμετακόμιση ειδών χλωρίδας και πανίδας που απειλούνται με αφανισμό, ειδών πολιτιστικής κληρονομιάς, πνευματικών δικαιωμάτων, πειρατικών προϊόντων και υλικού αισχρού περιεχομένου·
- η αντιπροσώπευση άλλων Υπουργείων και Τμημάτων ή ανεξάρτητων Υπηρεσιών, όπως π.χ. στην περίπτωση αδειών εισαγωγής και εξαγωγής και ορισμένων πτυχών του ελέγχου συναλλάγματος·
- η συλλογή και ανάλυση στατιστικών δεδομένων των δημοσίων εσόδων και του εμπορίου.

58

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

Το Τελωνείο είναι οργανωμένο σε Κεντρικό (Κεντρικά Γραφεία Διοικήσεως) και Περιφερειακό επίπεδο (Επαρχιακά Τελωνεία). Στελεχώνεται κυρίως από το τελωνειακό προσωπικό, αλλά και γραμματειακό και λογιστικό προσωπικό και αριθμό εργατών. Αναλυτικά η στελέχωση του Τελωνείου φαίνεται στο οργανόγραμμα που παρατίθεται πιο κάτω:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2004

Κατά το 2004 το Τελωνείο πέρασε από δύο φάσεις. Η πρώτη φάση ήταν πριν από την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η δεύτερη μετά την ένταξη. Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης το Τμήμα συνέχισε σε πιο εντατικούς ρυθμούς την προενταξιακή εργασία του ώστε την 1^η Μαΐου να είναι έτοιμο να εφαρμόσει το κοινοτικό κεκτημένο. Στη δεύτερη φάση το Τμήμα λειτούργησε ως Τελωνείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφαρμόζοντας από τη μέρα αυτή ένα τεράστιο αριθμό αλλαγών στην τελωνειακή νομοθεσία και τις πρακτικές του.

Οι στρατηγικοί στόχοι του Τελωνείου είναι οι ακόλουθοι:

- Επιβολή του νόμου
- Εφαρμογή της νομοθεσίας
- Διοικητικές δομές και τελωνειακές διαδικασίες
- Τεχνολογία της πληροφορικής
- Εσωτερικές και εξωτερικές σχέσεις
- Προσωπικό και επιμόρφωση

Για την υλοποίηση των πιο πάνω στρατηγικών στόχων, αλλά και μέσα στα πλαίσια των καθιερωμένων εργασιών του, έχουν γίνει τα ακόλουθα κατά τη διάρκεια του 2004:

1.1. Επιβολή του νόμου

Στα θέματα επιβολής του νόμου, το Τελωνείο επικέντρωσε τις προσπάθειες του στην πρόληψη και πάταξη κάθε μορφής παρανομίας και άλλων αδικημάτων κατά παράβαση της τελωνειακής νομοθεσίας. Ο εντοπισμός, διερεύνηση και καταστολή του λαθρεμπορίου ναρκωτικών κατά την εισαγωγή και εξαγωγή, η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας, η προστασία των εμπορικών σημάτων, η πρόληψη της διακίνησης επικίνδυνων ουσιών, η καταπολέμηση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος, αποτέλεσαν μεταξύ άλλων τις κύριες προτεραιότητές του. Τρεις λειτουργοί του Τμήματος συμμετέχουν στη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ) που ασχολείται με την πάταξη ξεπλύματος παράνομου χρήματος. Συνεργάζεται με την Αστυνομία, τα Τελωνεία και τις αρχές άλλων χωρών και Διεθνείς Οργανισμούς, σε θέματα επιβολής του νόμου.

Με σκοπό την ενδυνάμωση της ικανότητας των λειτουργών του να αντιμετωπίζουν τις παράνομες διακινήσεις αγαθών, το Τελωνείο χρησιμοποιεί μηχανήματα για εντοπισμό ναρκωτικών στους χώρους ελέγχου των αποσκευών των επιβατών και των εμπορευμάτων καθώς και συσκευές για ανίχνευση ραδιενεργών υλικών και άλλων ειδών διπλής χρήσης, η διακίνηση των οποίων ρυθμίζεται από διεθνείς συμβάσεις, που δεσμεύουν τη Δημοκρατία.

Παράλληλα το Τελωνείο μέσα στα πλαίσια της υποχρέωσης του να συμβάλει στην προστασία της κοινωνίας και στην παροχή ενός ασφαλούς περιβάλλοντος χωρίς να προβάλλει αχρείαστα εμπόδια στη διακίνηση του νόμιμου εμπορίου, υιοθέτησε σύγχρονες μεθόδους και τεχνικές ελέγχου. Μια από τις κυριότερες αυτές μορφές ελέγχου είναι και το Σύστημα Πληροφοριών που βελτίωσε σημαντικά την απόδοσή του κατά το υπό επισκόπηση έτος.

Κατά τη διάρκεια του 2004 ο Τομέας Διερευνήσεων και οι Προληπτικές Υπηρεσίες των Επαρχιακών Σταθμών χειρίστηκαν 1972 υποθέσεις που αφορούσαν την διάπραξη διαφόρων τελωνειακών αδικημάτων και εισπράχθηκαν £ 1,7 εκ. δασμοί και φόροι που είχαν αποφευχθεί και £ 0,4 εκ. συμβιβαστικά ποσά και χρηματική επιβάρυνση.

Κατά το 2004 το Τμήμα βελτίωσε περαιτέρω την επίδοσή του στην εφαρμογή του «περί Ελέγχου της Διακίνησης Εμπορευμάτων που Παραβιάζουν Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμου αρ. 31(I) του 2002» και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμός 1383/2003 του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003 με την οποία καθορίζονται οι όροι παρέμβασης των τελωνειακών αρχών όσον αφορά εμπορεύματα που θεωρούνται ύποπτα ότι παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Κατά το 2004 έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Εγγραφής Κατόχων Δικαιωμάτων του Τμήματος 72 κάτοχοι δικαιωμάτων και έχουν γίνει 90 κατασχέσεις αρκετών χιλιάδων ειδών που παραβιάζουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας κατά το στάδιο της εισαγωγής, εξαγωγής, επανεξαγωγής, διαμετακόμισης ή εναπόθεσής τους σε ελεύθερη ζώνη ή αποθήκη. Το Τμήμα οργάνωσε με επιτυχία αριθμό επιχειρήσεων σε υποστατικά εισαγωγέων και κατακράτησε και κατάσχεσε ως υποκειμένων σε δήμευση μεγάλες ποσότητες εισαχθέντων εμπορευμάτων που παραβίαζαν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Πέραν από τους συμβιβασμούς τελωνειακών αδικημάτων στους οποίους έχει προβεί το Τμήμα, κατά το 2004 καταχωρήθηκαν 72 ποινικές διώξεις στο δικαστήριο. Από αυτές οι 56 υποθέσεις αφορούσαν κατοχή αδασμολογήτων τσιγάρων από τα κατεχόμενα και οι υπόλοιπες 16 άλλα αδικήματα κατά παράβαση της τελωνειακής νομοθεσίας. Οι 38 υποθέσεις έχουν εκδικαστεί και οι κατηγορούμενοι κρίθηκαν ένοχοι, 9 υποθέσεις έτυχαν εξώδικου συμβιβασμού και οι 25 εκκρεμούν.

Επίσης έχουν καταχωρηθεί 194 αγωγές για είσπραξη απαιτήσεων του Τμήματος (δασμοί, φόροι και άλλα ποσά).

Εναντίον του Τμήματος έχουν καταχωρηθεί 209 προσφυγές με βάση το άρθρο 146 του Συντάγματος. Από αυτές οι 63 έχουν αποσυρθεί από τους αιτητές.

1.2. Εφαρμογή της νομοθεσίας

Το 2004 ήταν έτος σημαντικών αλλαγών στην τελωνειακή νομοθεσία, λόγω της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σκοπός των αλλαγών αυτών ήταν η εναρμόνιση της εθνικής τελωνειακής νομοθεσίας με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Πέραν από την εθνική τελωνειακή νομοθεσία, η Κύπρος εφαρμόζει από την 1^η Μαΐου 2004 την τελωνειακή νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως π.χ. τον Κοινοτικό Τελωνειακό Κώδικα, τις διατάξεις εφαρμογής του και το Δασμολόγιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Κατά το 2004 το Τμήμα συνέχισε την ετοιμασία της εθνικής πρωτογενούς νομοθεσίας (περιλαμβανομένων και κυρωτικών νόμων διεθνών συμβάσεων) και της σχετικής δευτερογενούς νομοθεσίας. Μέρος της νομοθεσίας αυτής έχει τεθεί σε εφαρμογή και μέρος της ακόμη εκκρεμεί. Συγκεκριμένα η εμπλοκή του Τμήματος στη νομοπαρασκευαστική αυτή εργασία συνοψίζεται στις εξής ενέργειες:

(i) Ετοίμασε τα εξής νομοσχέδια:

- «Ο Περί Τελωνειακού Κώδικα Νόμος του 2004», που ψηφίστηκε σε νόμο με αριθμό 94(I)/2004 με έναρξη ισχύος την 30^η Απριλίου 2004.
- «Ο Περί Φόρων Καταναλώσης Νόμος του 2004», που ψηφίστηκε σε νόμο με αριθμό 91(I)/2004 με έναρξη ισχύος η 1^η Μαΐου 2004.
- «Ο περί Αμοιβαίας Συνδρομής για την Είσπραξη Απαιτήσεων Σχετικών με Εισφορές, Δασμούς, Φόρους και άλλα Μέτρα Νόμος του 2004» και οι σχετικοί με αυτό κανονισμοί. Το νομοσχέδιο ψηφίστηκε σε νόμο με αριθμό 197(I)/2004 και οι Κανονισμοί φέρουν αριθμό ΚΔΠ 512/2004 και τόσο ο νόμος όσο και οι Κανονισμοί εφαρμόζονται από την 1η Μαΐου 2004.
- «Ο περί Ελέγχου της Διακίνησης Εμπορευμάτων που Παραβιάζουν Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 2005». Ο νομοτεχνικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και αναμένεται να ψηφιστεί σε νόμο το 2005. Το νομοσχέδιο αυτό περιέχει εφαρμοστικές διατάξεις του Καν. (ΕΚ) 1383/2003 και καταργεί τον περί του Ελέγχου της Διακίνησης Εμπορευμάτων που Παραβιάζουν Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμο αρ. 31(I) του 2002.

(ii) Ετοίμασε ένα πολύ μεγάλο αριθμό Κανονιστικών Διοικητικών Πράξεων (Κανονισμούς, Διατάγματα και Γνωστοποιήσεις), που αποτελούν τη δευτερογενή τελωνειακή νομοθεσία και που τέθηκαν σε ισχύ κατά το 2004 στα πλαίσια της εφαρμογής της νέας πρωτογενούς νομοθεσίας. Αυτές οι Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις αφορούν κυρίως φόρους κατανάλωσης, ατέλειες, προσωρινή εισαγωγή, αποθήκες προσωρινής εναπόθεσης,

Κατά το 2004 εκτελέστηκε στο Τμήμα ένα έργο που χρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Ένωση στα πλαίσια υποβοήθησης του να εναρμονιστεί με το Ευρωπαϊκό κεκτημένο και να λειτουργήσει σύμφωνα με τις απαιτήσεις του. Το έργο αφορούσε τους εξής τρεις τομείς δραστηριοτήτων του Τμήματος:

- φόροι κατανάλωσης·
- τελωνειακά καθεστώτα με οικονομικές επιπτώσεις, δηλαδή αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης, απαλλαγές, ελεύθερες ζώνες, τελειοποίηση προς επανεξαγωγή, τελειοποίηση προς επανεισαγωγή, μεταποίηση υπό τελωνειακό έλεγχο και προσωρινές εισαγωγές·
- απλοποιημένες τελωνειακές διαδικασίες.

Το έργο βοήθησε το Τμήμα να επανεξετάσει και βελτιώσει τις πολιτικές και διαδικασίες του στους πιο πάνω τομείς δραστηριοτήτων.

Η λειτουργία του Τομέα Μετελέγχου αποτελεί μια σημαντική διευκόλυνση για το εμπόριο, αφού επιτρέπει τη μετατόπιση του φυσικού ελέγχου από τα σύνορα, όταν ο χρόνος είναι πολύ σημαντικός για τον έμπορο, σε κατοπινό στάδιο. Μετέλεγχος είναι ο εκ των υστέρων έλεγχος διασαφήσεων για εμπορεύματα που αποδεσμεύονται και απομακρύνονται από το Τελωνείο. Γίνεται με επισκέψεις ελέγχου που πραγματοποιούνται στις εγκαταστάσεις:

- των διασαφιστών·
- κάθε προσώπου που έχει άμεσο ή έμμεσο επαγγελματικό ενδιαφέρον για τις εν λόγω πράξεις (π.χ. εισαγωγείς, εξαγωγείς)·
- οποιουδήποτε άλλου προσώπου που λόγω επαγγέλματος έχει στην κατοχή του τα εν λόγω έγγραφα και στοιχεία.

Κατά το 2004 λειτουργοί του Τομέα Μετελέγχου έχουν πραγματοποιήσει δεκάδες επισκέψεις ελέγχου που αφορούσαν κυρίως αναληθείς δηλώσεις από ορισμένους εισαγωγείς και οι οποίες είχαν σημαντικά αποτελέσματα.

1.4. Τεχνολογία της πληροφορικής

Στα μέσα του 2004 έγιναν σημαντικές αλλαγές στο ΘΗΣΕΑ, το μηχανογραφημένο σύστημα ελέγχου διασαφήσεων και άλλων συστημάτων ελέγχου του Τμήματος. Οι σημαντικότερες αλλαγές στόχευαν στην εναρμόνιση των διαδικασιών του Τμήματος στις απαιτήσεις της τελωνειακής νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στα πλαίσια αυτά οι διασαφήσεις που ελέγχονται από το ΘΗΣΕΑ έφτασαν στο 100% μετά την 1^η Μαΐου 2004 σε σύγκριση με το 75% περίπου πριν από την ημερομηνία αυτή.

Παράλληλα συνεχίστηκε η προσπάθεια για βελτίωση του συστήματος, ώστε να λειτουργεί χωρίς ουσιαστικά προβλήματα.

Το Τμήμα ήταν το πρώτο από τα Τελωνεία των άλλων νέων κρατών-μελών που ολοκλήρωσε το δοκιμαστικό έλεγχο των συστημάτων διασύνδεσης του με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα Τελωνεία των άλλων κρατών-μελών της.

Η ιστοσελίδα του Τμήματος στο διαδίκτυο συνέχισε να προσφέρει πολύτιμη πληροφόρηση στο κοινό στα Ελληνικά και στα Αγγλικά. Με βάση τις εμπειρίες του Τμήματος έχουν γίνει αρκετές βελτιώσεις σ' αυτή, ώστε να εξυπηρετεί καλύτερα το κοινό.

1.5. Προσωπικό και επιμόρφωση

Η ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ κατέστησε αναγκαία την επιμόρφωση του προσωπικού αλλά και των εργασιακών εταίρων του Τμήματος σε θέματα κοινοτικού κεκτημένου στον τομέα των Τελωνείων. Το Τμήμα έχει οργανώσει επιμορφωτικά μαθήματα για το προσωπικό και τους εργασιακούς εταίρους για να τους προετοιμάσει για την εφαρμογή της κοινοτικής τελωνειακής νομοθεσίας. Παράλληλα συμμετέσχε ενεργά στα διάφορα επιμορφωτικά προγράμματα της ΕΕ με σκοπό την ενημέρωσή του για τους τρόπους εφαρμογής της κοινοτικής τελωνειακής νομοθεσίας και διαδικασιών, ώστε με τη σειρά του να επιμορφώσει ακόμη περαιτέρω το προσωπικό του και τους εργασιακούς του εταίρους.

Κατά το 2004 το Τμήμα οργάνωσε για τους λειτουργούς του 40 προγράμματα επιμόρφωσης στην Κύπρο, ενώ λειτουργοί του έχουν συμμετάσχει σε 20 επιμορφωτικά προγράμματα σε χώρες της ΕΕ ή υπό ένταξη χώρες. Τα θέματα των προγραμμάτων αυτών αφορούσαν τόσο την τελωνειακή νομοθεσία π.χ. ο κοινοτικός τελωνειακός κώδικας, ο περί τελωνειακού κώδικα νόμος, ο περί Φόρων Κατανάλωσης νόμος, όσο και τις σχετικές διαδικασίες, όπως π.χ. την τελειοποίηση προς επανεισαγωγή, η μεταποίηση υπό τελωνειακό έλεγχο, την εκτίμηση της τελωνειακής αξίας, την Κοινή Αγροτική Πολιτική, τους κανόνες καταγωγής, τη διαμετακόμιση, τις φορολογικές αποθήκες κλπ.

Για τους εργασιακούς του εταίρους το Τμήμα οργάνωσε 25 προγράμματα επιμόρφωσης σε θέματα όπως τα θέματα για τους λειτουργούς του.

Σε συνεργασία με την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης οργάνωσε για το προσωπικό του πρόγραμμα βασικής κατάρτισης σε θέματα ΕΕ και σε συνεργασία με την Αστυνομία οργάνωσε επιμορφωτικό πρόγραμμα για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Στα πλαίσια των κοινοτικών προγραμμάτων Fiscalis, Customs 2007 και TAIEX, λειτουργοί του Τμήματος παρακολούθησαν μεταξύ άλλων προγράμματα επιμόρφωσης στο εξωτερικό σε θέματα Φόρων Κατανάλωσης, καταπολέμησης αεροπειρατειών και δεσμευτικών

δασμολογικών πληροφοριών. Υπήρξαν δε αντίστοιχες επισκέψεις ξένων τελωνειακών στην Κύπρο στα πλαίσια των ανταλλαγών του προγράμματος Customs 2007.

Στα πλαίσια του ΤΑΙΕΧ έχουν προσκληθεί και βοήθησαν το Τμήμα εμπειρογνώμονες από την Αυστρία σε διοικητικά και δικαστικά θέματα και από την Ελλάδα σε θέματα Schengen.

1.6. Εσωτερικές και εξωτερικές σχέσεις

Στα πλαίσια της ανάπτυξη συνεργασίας με τους εργασιακούς του εταίρους, το Τμήμα Τελωνείων αναπτύσσει περαιτέρω το πρόγραμμα μνημονίων κατανόησης. Πιο συγκεκριμένα, μέσα στο 2004 υπέγραψε μνημόνια κατανόησης με τις εταιρείες British American Tobacco, J.T. International S.A. και British Airways PLC.

Παράλληλα, στα πλαίσια της προσπάθειάς του για επέκταση του προγράμματος συνομολόγησης διμερών διακρατικών συμφωνιών αμοιβαίας διοικητικής συνεργασίας σε τελωνειακά θέματα, κατά το 2004 το Τμήμα έχει ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις για σύναψη τέτοιων συμφωνιών με την Τσεχία, τη Μάλτα και την Αλβανία και αναμένεται η υπογραφή τους.

1.7. Εισπράξεις

Κατά το 2004 το Τμήμα εισέπραξε £375 εκ., τα οποία αναλύονται σε £40 εκ. εισαγωγικούς δασμούς, £4 εκ. άλλους έμμεσους φόρους και £331 εκ. φόρους κατανάλωσης,

1.8. Εσωτερικός έλεγχος

Πρωταρχικός σκοπός του Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου στο Αρχιτελωνείο είναι να βεβαιώνεται ότι το δημοσιονομικό και επιχειρησιακό σύστημα του Τμήματος Τελωνείων ελέγχεται σωστά και διοικείται κατά τρόπο οικονομικό και αποτελεσματικό, ώστε να διασφαλίζεται:

- η επίτευξη των αντικειμενικών στόχων του Τμήματος·
- η συμμόρφωση με την πολιτική, το σχεδιασμό, τη διαδικασία και τη νομοθεσία·
- η ορθολογιστική χρήση των πόρων·
- η αποφυγή απωλειών ή αντικανονικής χρήσης των περιουσιακών στοιχείων του Τμήματος· και
- ομοιόμορφη εφαρμογή διαδικασιών και οδηγιών.

Μέσα στα πλαίσια αυτά, κατά το υπό επισκόπηση έτος, λειτουργοί του Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου πραγματοποίησαν επισκέψεις και ελέγχους σε όλα τα Επαρχιακά Τελωνεία και προέβησαν σε παρατηρήσεις που έχουν συμβάλει στη βελτίωση της αποδοτικότητας του Τμήματος.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Κατά το 2005 το Τελωνείο θα συνεχίσει τις προσπάθειές του να λειτουργεί ως ένα μέλος της οικογένειας των Τελωνείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στους επί μέρους τομείς το Τμήμα προγραμματίζει τα ακόλουθα:

1. Τεχνολογία της πληροφορικής

Παράλληλα το Τμήμα θα συντηρεί συστηματικά το ΘΗΣΕΑ και θα συνεχίσει τις προσπάθειές του για βελτίωση. Παράλληλα θα λειτουργεί τα διάφορα ηλεκτρονικά συστήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μια καινοτομία που προγραμματίζει το Τμήμα είναι η δημιουργία ηλεκτρονικού ενδοδικτύου για τη σωστή, έγκαιρη και εύκολη πληροφόρηση του προσωπικού του.

2. Διοικητικές και Επιχειρησιακές αλλαγές

Το Τμήμα θα προβεί στις απαραίτητες αλλαγές στις διοικητικές και επιχειρησιακές δομές που ενδεχομένως θα κριθούν απαραίτητες ή επιβεβλημένες λόγω του Ευρωπαϊκού κεκτημένου.

Λόγω των σημαντικών αλλαγών που έχουν επέλθει στην τελωνειακή νομοθεσία και διαδικασίες λόγω της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το Τμήμα θα επανεκδώσει το σύνολο των ενδομημητικών του οδηγιών.

Με σκοπό τη σωστή εφαρμογή της εθνικής και κοινοτικής τελωνειακής νομοθεσίας αλλά και την υπεύθυνη ενημέρωση του προσωπικού και του κοινού, το Τμήμα θα εκδώσει σειρά εντύπων, φυλλαδίων και ενημερωτικού υλικού για τις τελωνειακές διαδικασίες.

3. Εσωτερικές και Εξωτερικές Σχέσεις

Για το 2005 προγραμματίζεται η ετοιμασία και έναρξη διαπραγματεύσεων για υπογραφή Μνημονίων Κατανόησης με εργασιακούς εταίρους του Τμήματος καθώς και η συνομολόγηση συμφωνιών αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής σε τελωνειακά θέματα με άλλες χώρες.

4. Προσωπικό και Επιμόρφωση

Μέσα στο 2005 θα συνεχιστεί το πρόγραμμα επιμόρφωσης του προσωπικού και των εργασιακών εταίρων του Τμήματος με σκοπό την καλύτερη εφαρμογή εθνικής και κοινοτικής τελωνειακής νομοθεσίας και των διαδικασιών.

Οι λειτουργοί του Τμήματος θα συμμετάσχουν στις δραστηριότητες του κοινοτικού προγράμματος Τελωνεία 2007, στα πλαίσια του οποίου θα οργανωθούν εξειδικευμένα επιμορφωτικά προγράμματα ειδικά για τις υπό ένταξη χώρες.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ Φ.Π.Α.

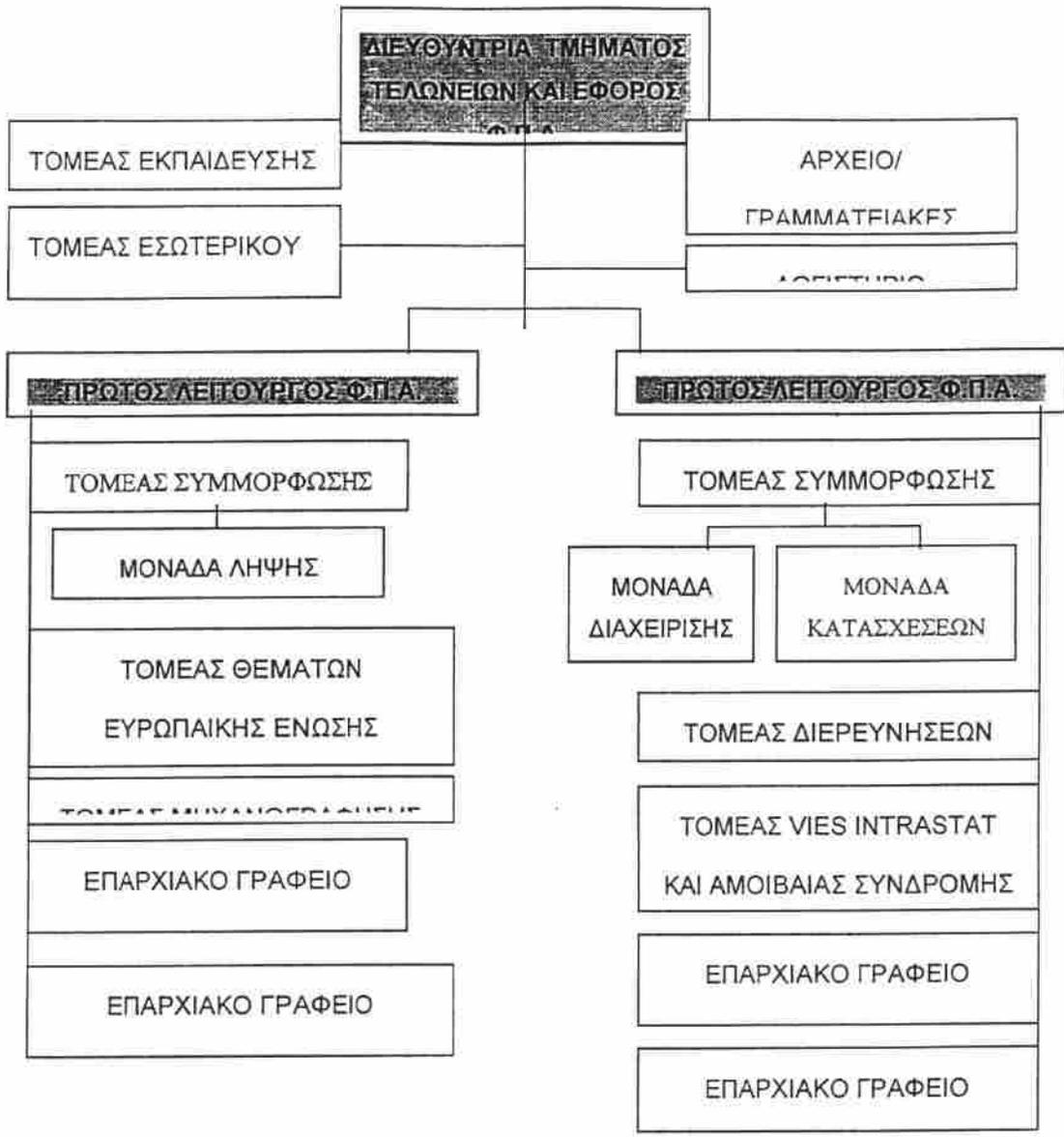
1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Αποστολή της Υπηρεσίας είναι η αποτελεσματική εφαρμογή της περί ΦΠΑ Νομοθεσίας, η διασφάλιση κατάλληλης διαχείρισης του ΦΠΑ, η διαφύλαξη των εσόδων από το ΦΠΑ και η συνεισφορά στην Κυβερνητική πολιτική για ισχυροποίηση των δημοσίων οικονομικών και επίτευξη κοινωνικής ευημερίας.

Επίσης, στόχος της Υπηρεσίας ΦΠΑ είναι η παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα και προς τον πολίτη γενικότερα, με τρόπο αποδοτικό και αποτελεσματικό, με συνέπεια, διαφάνεια και αμεροληψία.

2. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

Για καλύτερη εκπλήρωση της αποστολής της η Υπηρεσία ΦΠΑ είναι οργανωμένη σε κεντρικό επίπεδο – επτά Τομείς στα Κεντρικά Γραφεία – και σε περιφερειακό επίπεδο – τέσσερα Επαρχιακά Γραφεία. Μαζί με το φοροθετικό προσωπικό (147 πρόσωπα) απασχολείται γραμματειακό και ωρομίσθιο προσωπικό, ως επίσης και άτομα από άλλες Υπηρεσίες (70 πρόσωπα). Σχετικό οργανόγραμμα παρουσιάζεται πιο κάτω:

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2004

3.1. Εκσυγχρονισμός της Υπηρεσίας

Κατά τη διάρκεια του έτους, η Υπηρεσία συνέχισε τη λειτουργία της με βάση τις πρόνοιες του νέου τριετούς Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης για τα έτη 2004 – 2006. Το εν λόγω Σχέδιο καθορίζει τις κύριες προτεραιότητες και αναφέρει τους άξονες πάνω στους οποίους κινείται η Υπηρεσία για να αναβαθμίσει τις προσφερόμενες υπηρεσίες της ως επίσης και τις αξίες πάνω στις οποίες στηρίζεται.

Οι στρατηγικοί στόχοι της Υπηρεσίας έχουν καθοριστεί ως ακολούθως:

- Ανάπτυξη των αναγκαίων διοικητικών ικανοτήτων για εκπλήρωση της αποστολής της Υπηρεσίας.

- Συνεχής εναρμόνιση της νομοθεσίας και των διαδικασιών με εκείνη της Ε.Ε.
- Αποδοτική εφαρμογή της πολιτικής φορολογικού ελέγχου.
- Μεγιστοποίηση της εθελούσιας συμμόρφωσης.
- Εισαγωγή των αποδοτικότερων μέτρων που αφορούν τη συμμόρφωση, την πρόληψη και την πάταξη της φορολογικής απάτης.
- Ανάπτυξη όλου του προσωπικού της Υπηρεσίας, ως μέρος των προτεραιοτήτων της.
- Περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας με άλλα Κυβερνητικά Τμήματα.
- Βελτίωση των σχέσεων της Υπηρεσίας με το κοινό ανταποκρινόμενη στις ανάγκες τους με την παροχή επακριβών συμβουλών και αποφάσεων στον κατάλληλο χρόνο.

3.2. Θέματα Εναρμόνισης και Φορολογικής Μεταχείρισης

Η προετοιμασία της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. σε θέματα εναρμόνισης της περί Φ.Π.Α. νομοθεσίας με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο στον τομέα Φ.Π.Α. συνεχίστηκε εντατικά μέχρι τις 30/4/2004.

Από 1/5/2004 εφαρμόστηκε η εναρμονιστική περί Φ.Π.Α. Νομοθεσία αναφορικά με τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, ηλεκτρονικό εμπόριο, ηλεκτρονική τιμολόγηση, ηλεκτρονική υποβολή φορολογικών δηλώσεων, φορολόγηση νέων κτιρίων, αναπροσαρμογή φόρου εισροών για κεφαλαιουχικά αγαθά και εναρμόνιση των συντελεστών Φ.Π.Α. (κατάργηση μηδενικού συντελεστή Φ.Π.Α. σε αγαθά και υπηρεσίες σύμφωνα με τη Συνθήκη Προσχώρησης).

Επιπρόσθετα κατά τη διάρκεια του έτους συνεχίστηκε η ενεργός συμμετοχή της Υπηρεσίας στις διάφορες τεχνικές επιτροπές και ομάδες εργασίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τη διαμόρφωση νέου Κεκτημένου και την καλύτερη εφαρμογή του υφιστάμενου Κεκτημένου στον τομέα του Φ.Π.Α.

Συνεχίστηκε επίσης η μελέτη θεμάτων φορολογικής μεταχείρισης τόσο με βάση τον περί Φ.Π.Α. Νόμο 246/90 όσο και με βάση τον εναρμονιστικό περί Φ.Π.Α. Νόμο 95(Ι)/2000 μέχρι 2004.

3.3. Θέματα εκπαίδευσης και ενημέρωσης του κοινού

Μέσα στα πλαίσια εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των λειτουργών της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. πραγματοποιήθηκαν ενδοϋπηρεσιακά σεμινάρια με στόχο την καλύτερη προετοιμασία των λειτουργών της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. για εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων για το ενδοκοινοτικό εμπόριο και τα συστήματα ενδοκοινοτικού εμπορίου. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν εξειδικευμένες ημερίδες για ενίσχυση των ικανοτήτων των λειτουργών που συμμετείχαν στις εκστρατείες της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. για την οικοδομική βιομηχανία και

την είσπραξη οφειλών ενώ διοργανώθηκε σεμινάριο στο οποίο έγινε παρουσίαση του συστήματος Taxisnet.

Συνεχίστηκε η επιμόρφωση των λειτουργών της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. με συμμετοχή τους σε δώδεκα (12) σεμινάρια που διοργάνωσε η Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης και άλλοι φορείς.

Η Υπηρεσία Φ.Π.Α. συμμετείχε στο πρόγραμμα Fiscalis της Ε.Ε. που έχει σαν στόχο την ενίσχυση της λειτουργίας του συστήματος έμμεσης φορολογίας της εσωτερικής αγοράς και την καθιέρωση ενός νέου κοινού συστήματος Φ.Π.Α. για όλα τα Κράτη μέλη της Ε.Ε. Συγκεκριμένα, κατά το 2004 λειτουργοί της Υπηρεσίας συμμετείχαν σε δεκαέξι (16) σεμινάρια ή προγράμματα ανταλλαγής Fiscalis.

Μέσα στα πλαίσια προώθησης του στόχου της Υπηρεσίας για έγκαιρη ενημέρωση και διαφώτιση του κοινού σχετικά με τις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις, ο Τομέας διαχειρίστηκε τη συμμετοχή λειτουργών της Υπηρεσίας σε 21 συνολικά ημερίδες/σεμινάρια στα οποία παρουσίασαν τις ρυθμίσεις για το ενδοκοινοτικό εμπόριο και τα συστήματα ενδοκοινοτικού εμπορίου (INTRASTAT/VIIES).

Έτυχαν χειρισμού όλα τα θέματα Διεθνών Σχέσεων που αφορούν τη διασύνδεση της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. με διάφορους διεθνείς οργανισμούς και θεσμικά όργανα της Ε.Ε. αξιοποιώντας κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις δυνατότητες που παρέχονται για άντληση πληροφοριών και γνώσεων καθώς και προβολής του σύγχρονου και αποτελεσματικού προφίλ της Υπηρεσίας στο εξωτερικό.

Ο Τομέας είχε την ευθύνη της διαδικασίας προσφορών για το Σχέδιο 2001 με τίτλο «Μέτρα για περαιτέρω ανάπτυξη της διοικητικής ικανότητας της Υπηρεσίας Φ.Π.Α.» που είχε εγκριθεί στα πλαίσια του προενταξιακού Χρηματοδοτικού Πρωτοκόλλου που υπέγραψε η Κύπρος με την Ε.Ε. και ουσιαστικά θα αποτελούσε συνέχεια του Σχεδίου 2000. Σημειώνεται ότι το εν λόγω Σχέδιο ακυρώθηκε το Μάιο 2004 λόγω αδυναμίας του επιτυχόντα προσφοροδότη να υπογράψει το σχετικό συμβόλαιο. Επιπρόσθετα, ετοιμάστηκε προκαταρκτική έκθεση (Summary Project Fiche) για αξιοποίηση της δυνατότητας χρηματοδότησης που παρέχεται από την Ε.Ε. μέσω της χρηματοδότησης Μεταβατικής Διευκόλυνσης (Transition Facility).

Ετοιμάστηκε το Σχέδιο Διεύθυνσης 2004 της Υπηρεσίας όπου καταγράφηκαν οι ενέργειες προτεραιότητας της Υπηρεσίας που αποφασίστηκαν σε Διευθυντικό επίπεδο και έγιναν όλες οι απαραίτητες ενέργειες συντονισμού σχετικά με τα Σχέδια Διεύθυνσης των Επαρχιακών Γραφείων και Τομέων Κεντρικών Γραφείων Φ.Π.Α.

3.4. Φορολογικοί έλεγχοι, διερευνήσεις και μέτρα συμμόρφωσης

3.4.1. Φορολογικοί έλεγχοι

Οι φορολογικοί έλεγχοι αποτελούν την κύρια αποστολή των Επαρχιακών Γραφείων της Υπηρεσίας. Κατά τη διάρκεια του φορολογικού έλεγχου εξετάζονται τα βιβλία και αρχεία της επιχείρησης και άλλες πληροφορίες που αφορούν τις δραστηριότητες της για να διαπιστωθεί αν αποδόθηκε το ορθό ποσό του οφειλόμενου φόρου. Η διάρκεια ενός ελέγχου ποικίλλει ανάλογα με το είδος, το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

Κατά τη διάρκεια του 2004 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 920 φορολογικοί έλεγχοι. Το συνολικό ποσό φόρου που βεβαιώθηκε ανήλθε σε £5.99 εκ.

Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του έτους διενεργήθηκαν επιπρόσθετα 74 έλεγχοι που αφορούσαν υποθέσεις εξέτασης υποχρέωσης εγγραφής στο μητρώο Φ.Π.Α., ακύρωσης από το μητρώο Φ.Π.Α., συμβουλευτικού και άλλου χαρακτήρα.

3.4.2. Διερευνήσεις

Ο Τομέας Διερευνήσεων παρά το πρόβλημα υποστελέχωσης που αντιμετωπίζει ασχολήθηκε με διερευνήσεις ποινικών αδικημάτων και εξέταση καταγγελιών και παραπόνων. Κατά το υπό εξέταση έτος:

- Ολοκληρώθηκαν 32 μεγάλες υποθέσεις διερεύνησης ποινικών αδικημάτων κατά παράβαση διατάξεων της περί Φ.Π.Α. Νομοθεσίας που κατέληξαν σε βεβαιώσεις φόρου και επιβολή από την Έφορο Φ.Π.Α. συμβιβαστικών προστίμων.
- Εξετάστηκαν και αξιολογήθηκαν συνολικά 227 καταγγελίες/παραπόνια προερχόμενες από πολίτες, από εγγεγραμμένα στο Μητρώο Φ.Π.Α. πρόσωπα και από αλλού. Μετά από την εξέταση/αξιολόγηση οι υποθέσεις που κρίθηκε ότι είναι της αρμοδιότητας των Επαρχιακών Γραφείων Φ.Π.Α. παραπέμφθηκαν σ' αυτά για ανάλογη ενέργεια και οι εκ πρώτης όψεως περιέχουσες πιθανά ποινικά αδικήματα έτυχαν χειρισμού από τον Τομέα Διερευνήσεων.
- Εξετάστηκαν 372 περιπτώσεις έκδοσης επιταγών προς την Έφορο Φ.Π.Α. οι οποίες επιστράφηκαν από τις Τράπεζες χωρίς να πληρωθούν. Από αυτές εισπράχθηκαν οι 349 ενώ οι εκδότες των υπολοίπων που εκκρεμούσαν κατά την 31/12/2004 έχουν καταγγελθεί στην αστυνομία για τα περαιτέρω.
- Συνεχίστηκε η διαδικασία λήψης πληροφοριών από Κυβερνητικά Τμήματα, Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου, Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλους που σχετίζονται με συμβόλαια παράδοσης αγαθών και/ή παροχής υπηρεσιών που συνάπτουν με εταιρείες

και/ή φυσικά πρόσωπα με σκοπό τη διαβίβαση στοιχείων προς τα Επαρχιακά Γραφεία Φ.Π.Α. Στόχος είναι ο έλεγχος της φορολογικής συμμόρφωσης των προσώπων αυτών, ο έγκαιρος εντοπισμός τους και η λήψη μέτρων προς εξαναγκασμό τους να συμμορφωθούν.

3.4.3. Μέτρα συμμόρφωσης

Ο Τομέας Συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για τη διαχείριση του χρέους προσώπων προς την Έφορο Φ.Π.Α. και κατ' επέκταση προς το Δημόσιο που στο τέλος του 2004 ανερχόταν στο ποσό των £63,0 εκ. και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα συμμόρφωσης των φορολογουμένων με τις υποχρεώσεις που αυτά υπέχουν σύμφωνα με την περί Φ.Π.Α. Νομοθεσία. Για βελτίωση της αποτελεσματικότητας στην είσπραξη των οφειλόμενων ποσών από τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα ο Τομέας έχει διαμορφωθεί στις ακόλουθες τρεις μονάδες:

- (α) Μονάδα Δικαστικών Μέτρων
- (β) Μονάδα Διαχείρισης Χρέους και
- (γ) Μονάδα Κατασχέσεων

Ειδικότερα κατά τη διάρκεια του έτους:

- Καταχωρήθηκαν στα δικαστήρια συνολικά 299 κατηγορητήρια και ολοκληρώθηκε η εκδίκαση 161 υποθέσεων. Οι αποφάσεις των δικαστηρίων περιλάμβαναν χρηματικές ποινές ενώ σε τρεις περιπτώσεις υπήρξαν ποινές φυλάκισης. Οι εισπράξεις για τις ποινικές υποθέσεις που αποπερατώθηκαν ανήλθαν στο ποσό των £1,47 εκ..
- Επιλέγηκαν 124 εταιρείες για τις οποίες άρχισε η διαδικασία αίτησης για διάλυσή τους με βάση τις πρόνοιες του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113. Ως αποτέλεσμα του μέτρου αυτού έχουν εισπραχθεί £1,47 εκ..
- Από τον Ιούλιο του 2004 αναλήφθηκε εκστρατεία είσπραξης οφειλόμενων ποσών που μπορούσαν να εισπραχθούν. Ως πρώτη φάση πήρε τη μορφή εξαγγελίας μέσω των Μ.Μ.Ε. και της αποστολής σχετικών επιστολών με τις οποίες καλούντο οι οφειλέτες να συμμορφωθούν πλήρως μέχρι το Σεπτέμβριο του 2004 άλλως θα εφαρμοζόταν το μέτρο της κατάσχεσης αγαθών.

Ως δεύτερη φάση η εκστρατεία αυτή πήρε τη μορφή της εφαρμογής του μέτρου της κατάσχεσης αγαθών με επισκέψεις συνεργείων στα υποστατικά των μη συμμορφωθέντων. Μέχρι τέλος του 2004 από την πιο πάνω εκστρατεία εισπράχθηκαν ποσά ύψους £3,9 εκ. και έγιναν διευθετήσεις για σύντομη αποπληρωμή ποσού £3,1 εκ.

Εγχειρίδιο Ελέγχου. Έγιναν διάφορες εισηγήσεις για βελτίωση των διαφόρων εφαρμοζομένων διαδικασιών που στοχεύουν στη βελτίωση της λειτουργίας της Υπηρεσίας.

3.7. Θέματα διοίκησης, αρχείου και λογιστηρίου

Κατά το επισκοπούμενο έτος το αρχείο και το λογιστήριο της Υπηρεσίας λειτούργησαν επιτυχώς ως υποστηρικτικοί Τομείς στα πλαίσια της αποστολής τους.

3.8. Εισπράξεις και επιστροφές

Κατά το έτος 2004 τα έσοδα ανήλθαν σε £672,5 εκ. ενώ οι επιστροφές φόρου σε £59,9 εκ..

3.9. Θέματα VIES, INTRASTAT και Αμοιβαίας Συνδρομής (VIMA)

Πρωταρχικός σκοπός του νεοσυσταθέντος Τομέα VIES, INTRASTAT και Αμοιβαίας Συνδρομής είναι η ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων καθώς και η αμοιβαία συνδρομή και διοικητική συνεργασία με όλα τα άλλα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Κατά το 2004 ο Τομέας αυτός, μεταξύ άλλων, ασχολήθηκε με την ετοιμασία των σχετικών Νομοσχεδίων, την κατάρτιση μητρώων για εγγεγραμμένα πρόσωπα που αφορούν τα συστήματα INTRASTAT και VIES, την ετοιμασία εγχειριδίων για τους εμπορευόμενους και τους Λειτουργούς της Υπηρεσίας, την ετοιμασία και εκτύπωση των εντύπων του Τομέα, την επιβολή και έλεγχο των χρηματικών επιβαρύνσεων, την παροχή σε εμπορευόμενους διευκρινίσεων/επεξηγήσεων για τα πιο πάνω συστήματα, τη διεξαγωγή διαφόρων εκπαιδευτικών σεμιναρίων σε οργανωμένους φορείς και τη συμμετοχή Λειτουργών του Τομέα σε συναντήσεις Επιτροπών της Ε.Ε. καθώς και σε εκπαιδευτικά σεμινάρια του προγράμματος FISCALIS.

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Κατά το επόμενο έτος προγραμματίζονται οι πιο κάτω δραστηριότητες:

4.1. Αναμένεται η εφαρμογή των εναρμονιστικών νομοσχεδίων αφού ψηφιστούν από τη Βουλή που αφορούν:

- (i) τον τόπο παράδοσης φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας ώστε η νομοθεσία να είναι πλήρως εναρμονισμένη με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.
- (ii) το Ειδικό Καθεστώς για αστικά ταξί και την υποχρεωτική έκδοση αποδείξεων Φ.Π.Α.

4.2. Η συνέχιση της επιμόρφωσης/ενημέρωσης του προσωπικού, του κοινού και των οργανωμένων συνόλων σε ότι αφορά τις πιο πάνω νέες Νομοθετικές ρυθμίσεις με τη διοργάνωση σεμιναρίων και την έκδοση σχετικών ενημερωτικών εντύπων.